

Op weg naar de honderdste gedenk-
dag van Wereldoorlog I nemen de
initiatieven en publicaties toe

Kracht, een vrouwenzaak

Veertigste Nationale Vrouwendag wil tonen hoe vrouwen in de strijd tegen geweld telkens weer de kracht vinden om verandering te brengen

- *Kracht*dadig tegen geweld is het thema van de Vrouwendag op 11 november in Leuven
- Zowel in België als in het buitenland worden vooral vrouwen het slachtoffer van zwaar en langdurig geweld
- Ook verhalen over vrouwen in oorlogssituaties komen aan bod, zoals dat van Flora Latifaj

Jozefien VAN HUFFEL

Agressie is een wereldwijd probleem, maar een oorlog zoals die in Kosovo brengt vrouwen op een erg ingrijpende manier in contact met geweld.

„Vrouwen werden verkracht en ze werden het slachtoffer van zwaar psychisch geweld”, vertelt de 42-jarige Flora Latifaj. Na het einde van de Kosovaarse oorlog, in 1999, kwam ze in België terecht. Nu is ze leerkracht Maatschappelijke Oriëntatie. „Tot op vandaag lijden veel vrouwen onder de gevolgen van de oorlog. Zij hebben het moeilijk om mee te draaien in de samenleving. De oorlog had een grote impact op gezinnen. Iedereen mist verwanten, sommigen zijn getraumatiseerd. Al die wonden zijn nog niet geheeld.”

En toch staan de Kosovaarse vrouwen op. „Ze zijn anders dan vóór de oorlog, assertiever en zelfverzekerder. Ze weten wat ze willen”, zegt Latifaj. „Je vindt ze in alle mogelijke functies. Voor het eerst hebben we, met Atifete Jahjaga, een vrouwelijke president en vrouwen stampen heel wat projecten uit de grond.”

Flora Latifaj was deze zomer nog in Kosovo. „Ik was er bij de start van een nieuwe vrouwengroep. Twee dagen geleden hoorde ik dat die intussen al 33 leden telt”, zegt ze. „Ze richten kleine bedrijven op, daarbij ondersteund door twee vrouwen die maandelijkse workshops organiseren. Een der-

Nederlandse vrouwen vragen aandacht voor partnergeweld met t-shirts, beschilderd door slachtoffers. © Imageglobe

gelijk project heeft meteen een impact op het leven van vrouwen. Dat noem ik kracht.”

Net die kracht staat centraal tijdens de Nationale Vrouwendag dit jaar, waar ook Latifaj aan het woord komt. „Het is de veertigste editie, dus we hebben iets te vieren. Tegelijk zijn we er echter nog niet”, vertelt woordvoester Sofie De Graeve. „We zijn voor de derde keer te gast in Leuven en we vragen voor de derde keer aandacht voor geweld tegen vrouwen.”

Uit cijfers van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding blijkt immers dat dat geweld nog steeds een probleem is, ook bij ons. „Een op de zes vrouwen in België is het slachtoffer van geweld, tegenover een op de tien mannen. Natuurlijk vertonen vrouwen ook agres-

sie. Maar ze krijgen ook veel vaker te maken met langdurig en frequent zwaar fysiek geweld. We vinden het belangrijk dat dit toch nog eens wordt gezegd.”

„Kosovaarse vrouwen zijn veranderd door de oorlog. Ze zijn assertiever en weten beter wat ze willen”

Op de Vrouwendag zijn er onder meer tentoonstellingen en een symbolische optocht. In workshops komen vrouwen aan het woord over hun kracht om partnergeweld te stoppen, experts praten over weerbaarheid. Ook komt Mozn Hassan getuigen, de coördinatrice van een netwerk

van jonge mannen en jonge vrouwen in het Midden-Oosten, dat het debat over de vrouwenrechten in de Arabische wereld wil aanzwengelen.

„Het centrale debat gaat over de manier waarop over partnergeweld wordt gepraat”, vertelt De Graeve. „Vaak worden vormen van geweld automatisch gekoppeld aan een cultuur, maar wij willen pleiten voor een cultuuroverschrijdende aanpak. Een eremoord en een passioneel drama kun je beide zien als geweld van mannen op vrouwen, die zich niet zomaar schikken.”

In het debat komt onder meer psychologe en relatietherapeute Maureen Luyens aan het woord. „In de praktijk zijn mannen en vrouwen gelijkwaardig”, meent zij. „Maar hoe zit het in ons

hoofd? Heel wat partnerrelaties, ook in onze cultuur, kunnen die gelijkwaardigheid nog niet aan. Dat blijkt vaak een van de oorzaken van geweld.”

Luyens ziet ook een oorzaak in onze opvoeding. „Vrouwen worden vooral aangemoedigd om sterk in hun schoenen te staan. Maar leren we kinderen ook nog aan dat ze iets voor anderen moeten overhebben? ‘Zeg je mening. Laat je niet doen. Vecht terug’, dat is wat ze horen. We moeten meer duidelijk maken dat vormen van geweld, ook psychische agressiviteit, niet goed zijn.”

De Nationale Vrouwendag heeft plaats op 11 november van 10.30 tot 19 uur, op meerdere locaties in Leuven. Meer info via www.vrouwendag.be of 02 229 38 73.